

jak již uvedeno, zvláštní příkaz k jízdě automobilem, při níž utrpěla úraz, nezáleží na tom, zda ji žalovaná vzala s sebou ne jen, aby jí pomáhala při prodeji zboží v O., ale aby jí pomáhala i při nakládání a skládání zboží. Protože žalobní nárok jest odůvodněn již ustanovením § 1014 obč. zák., netřeba se ani zabývat tím, zda jest odůvodněn též podle §§ 881 a 1311 obč. zák.

Čís. 16419.

I. Byla-li exekučně prodána jen fysická část knihovního tělesa (určitá parcela), není hypotekární věřitel, jehož pohledávka vázla na celém knihovním tělese a byla z dražebního výtěžku částečně uspokojena, oprávněn k rekursu do rozvrhového usnesení proto, že nastoupí náhradní nárok zadních hypotekárních věřitelů podle § 222 ex. ř. v pořadí za jeho zástavním právem nebo že jejich pohledávky postoupí samovolně do téhož pořadí na uvolněné místo zaniklé uspokojené části jeho pohledávky.

II. Věřitel, jemuž přísluší přednostní zákonné zástavní právo, může žádati jen na poměrné uspokojení své pohledávky z několika zavázaných zástav. Byla-li prodána pouze část zástavy, může žádati jen poměrnou část připadající na poměrnou část zástavy.

Totéž platí i o přednostních pohledávkách správce konkursní podstaty na náhradu hotových vydání a na odměnu za námahu (§§ 80, 49 č. 1, 50, odst. 2, 62 knih. ř.).

(Rozh. ze dne 26. října 1937, R I 1049/37.)

K II. viz rozh. č. 6281 Sb. n. s.

T-cké spořitelně v T.-Š., vymáhající věřitelce, byla proti správci konkursní podstaty pozůstalosti po ing. Josefu S., Dr. Felixi S. a Kateřině S-ové povolena k vymožení její vykonatelné pohledávky 40.875 Kč 61 h s příslušenstvím exekuce vnucenou dražbou nemovitostí, zapsaných v knihovní vložce č. 1385 kat. území T.-Š., a to pozemkové parcely č. kat. 417 zahrada a stavební parcely č. kat. 1157 a obytným domem č. 997, se stájí a dílnou. K návrhu vymáhající věřitelky byly pravoplatně po ústním jednání o určení dražebních podmínek určeny dražební podmínky tak, že kdyby nebylo dosaženo za uvedené knihovní těleso jako celek nejmenšího podání, jest vyvolati zvlášť stavební parcelu č. kat. 1157 s domem č. p. 997 se stájí a dílnou za nejmenší podání 361.673 Kč a zvlášť pozemkovou parcelu č. kat. 417 za nejmenší podání 31.675 Kč. Při dražbě uvedené nemovitosti, konané dne 16. května 1936, bylo učiněno podání toliko na pozemkovou parcelu č. kat. 417 a ta pravoplatně přiklepnuta Robertu P-ovi za nejvyšší podání 31.680 Kč. Exekuční soud rozvrhuje právě uvedené nejvyšší podání za vydraženou část knihovního tělesa, přikázal v přednostním pořadí bernímu úřadu v T.-Š. pozemkovou daň a správci konkursní podstaty Dr. Felixu

S-ovi jen poměrnou část útrat správy a prodeje zvláštní podstaty, připadající na pozemkovou parcelu č. kat. 417, totiž jen 329 Kč 10 h, a v knihovním pořadí vymáhající věřitelce zbytek nejvyššího podání 30.067 Kč 50 h na částečné uspokojení její přihlášené pohledávky s příslušenstvím 64.235 Kč 11 h. D ů v o d y: Exekuční soud má samostatně zkoumati, které položky útrat konkursním správcem účtovaných se vztahují na vydražené vložky. Potvrzení konkursního komisaře uvádí pouze, že výdaje účtované konkursním správcem jsou výdaje příslušné zvláštní podstaty. Podle toho nebyly přikázány útraty účtované konkursním správcem pod III. a IV., poněvadž se nevztahují na vydraženou pozemkovou parcelu č. kat. 417 ve vložce č. 1385 pro kat. území T-Š. Odporu Erny K. a Dr. Bohdana H. proti přikázání pohledávky T-cké spořitelny v T.-Š. z nejvyššího podání za vydraženou parcelu a návrhu o přiznání náhradního nároku podle § 222 ex. ř. soud nevyhověl. Podle § 457 obč. zák., § 222 ex. ř. a § 15 knih. zák. jest věřitel oprávněn žádati uspokojení i z jedné části prodaného knihovního tělesa, poněvadž zástavní právo vázne nedílně na všech částech knihovního tělesa. Náhradní nárok má ten význam, že zadní knihovní věřitel, který utrpí újmu tím, že přední hypotekární věřitel dosáhne uspokojení z prodané části, k němuž jest oprávněn podle řečených ustanovení, má obdržeti za tuto újmu odškodnění v podobě náhradní hypoteky podle § 222 ex. ř. Předpokladem takového nároku jest tudíž, že zadní hypotekární věřitel tím skutečně utrpí újmu. Ježto však v souzeném případě vázne celá vložka nedílně jak pro T-ckou spořitelnu, tak pro Ernu K. a Dr. Bohdana H., nezmenší se prodejem zahradní parcely č. kat. 417 pouze zástavní předmět (hypoteka), ale zmenší se i břemeno na zbývající části vložky o hodnotu označené zahradní parcely, kteréžto hodnoty bylo upotřebeno k uspokojení T-cké spořitelny. To má v zápětí, že o onu částku, o kterou T-cká spořitelna obdrží více než díl na ni připadající, zadní věřitelé Erna K. a Dr. Bohdan H. automaticky v pořadí postupují, takže nikterak neutrpí nějakou újmu. Schází proto předpoklad pro stanovení náhradní hypoteky, která by neměla účel sledovaný ustanovením § 222 ex. ř. R e k u r s n í s o u d na rekurs správce konkursní podstaty přikázal mu další částku 290 Kč 95 h a na rekursy hypotekárních věřitelů Erny K. a Dr. Bohdana H. zrušil rozvrhové usnesení soudu prvě stolice v napadené části a uložil mu, aby po právní moci zrušujícího usnesení znova rozhodl o náhradním nároku stěžovatelů. D ů v o d y: Prvý soud právem nepřikázal správci konkursní podstaty položky přihlášené pod II. a III. přihlášky ze dne 12. října 1936, neboť se vztahují pouze na dům, který nebyl vydražen, nikoli však i na vydražený pozemek a vedlejší budovy tam vystavěné. Když tedy první soud ty položky nepřikázal správci konkursní podstaty proto, že se uvedené položky nevztahují se na vydraženou část nemovitosti, jednal podle zákona. Rekurs hypotekárních věřitelů Erny K. a Dr. Bohdana H. není oprávněn potud, pokud první soud přikázal vymáhající věřitelce T-cké spořitelně v T.-Š. na pohledávku 63.235 Kč 11 h zbytek nejvyššího podání bez zřetele na to, že nebyla druhá část nemovitosti vydražena. Neboť zástavní právo za uvedenou pohledávku bylo vloženo na celé vložce, a

věřitel mohl proto podle § 457 obč. zák. a podle obnovy § 15 knih. zák. a § 222 ex. ř. žádati uspokojení z celého nejvyššího podání vydražené nemovitosti. Není však správný názor prvního soudu, že uvedeným věřitelům Erně K. a Dr. Bohdanu H. nepřísluší podle § 222 ex. ř. náhradní nárok. Zákon sám neobsahuje ustanovení o dražbě podle jednotlivých parcel nemovitosti v jedné vložce zapsané. Také výnos ministerstva spravedlnosti ze dne 1. března 1910, č. 32.693/9, neuvádí nic v té příčině. V souzené věci jest však usouditi na obdobné užití § 222 ex. ř. z úmyslu zákona, který nechce zkrácení zadních věřitelů. Neboť dělením vložky na dvě samostatné parcely, které se mají vydražiti odděleně, je naplněna právě taková skutková podstata, jako při vespolečném (simultánním) právu zástavním, zapsaném na dvou nebo více nemovitostech. Též ustanovení § 238 ex. ř., které se týká dražby ideálního dílu nemovitosti, dopouští úsudek o obdobném užití § 222 ex. ř. i v souzeném případě, ježto též to ustanovení dopouští tuto dobu. To, že zadní věřitelé vyloučením pohledávky vymáhající věřitelky postoupí do lepšího pořadí resp. uspokojovacího práva, nemůže odůvodniti zamítnutí nároku stěžovatelů, ježto ustanovení § 222 ex. ř. neznamena nárok na náhradu škody. Nelze také předvídati, za kterou částku bude zbývající část nemovitosti vydražena a zda nebude aspoň přiznaný náhradní nárok uspokojen. Také skutečnost, že svrchu řečený výnos ministerstva spravedlnosti vyslovuje v odst. 3, že při jiném zapravení nejvyššího podání než zaplacením v hotovosti (převzetím) nesmějí býti zřízena vespolečná práva zástavní, nemluví proti tomu, co právě uvedeno, neboť i tehda, užije-li se § 222 ex. ř. při převzetí části pohledávky hypotekárního věřitele, nebude zajištěna tato část vespolečným zástavním právem. Prvý soud o náhradním nároku ve výroku napadeného usnesení vůbec nerozhodl, nýbrž jen v důvodech neuznal oprávnění na náhradní nárok. Bylo proto v této příčině prvnímu soudu uloženo doplnění rozvrhového usnesení zjištěním a vyúčtováním náhradního nároku stěžovatelů.

N e j v y š š í s o u d I. odmítl dovolací rekurs vymáhající věřitelky T-cké spořitelny v T.-Š. a II. nevyhověl dovolacímu rekursu správce konkursní podstaty.

D ů v o d y:

K I. Dovolací stěžovatelka napadá jen názor rekursního soudu, že ustanovení § 222, odst. 4, ex. ř. lze užití obdobou, jestliže se z jediného knihovního tělesa do dražby daného prodá ve vnucené dražbě jen jeho fysická část (jedna pozemková parcela). Dovolací stěžovatelce nevzešla však z toho žádná újma na jejím právu. Neboť jí byla přikázána z nejvyššího podání za vydraženou pozemkovou parcelu č. 417, zapsanou ve vložce č. 1385 v T., na její pohledávku 63.235 Kč 11 h v prvním knihovním pořadí částka 29.776 Kč 55 h. Vázne tedy tato částka na ostatních nevydražených částech knih. vložky č. 1385 v T. již bezdůvodně a zbylo na nich zástavní právo jen za neuhrazený zbytek rovněž v prvním knihovním pořadí. Jestliže tudíž v pořadí za jejím zástavním právem

nastoupí náhradní nárok zadních knihovních věřitelů Erny K. a Dr. H. podle § 222, odst. 4, ex. ř., anebo postoupí-li samovolně jejich pohledávka do téhož pořadí na uvolněné místo zaniklé částky pohledávky dovolací stěžovatelky, což ona vlastně v dovolacím rekursu sama připouští, nevznikla jí tím žádná újma. Není proto její dovolací rekurs přípustný a bylo jej odmítnouti podle § 526, odst. 2, c. ř. s. a § 78 ex. ř. Ustanovení § 239, odst. 4, ex. ř. tomu nevádí, neboť i to předpokládá, že dovolacímu stěžovateli byla napadeným usnesením způsobena nějaká újma na jeho právech.

K II. Správce konkursní podstaty nevytýká, že jeho nároky (§ 80 konk. ř.) byly určeny nepřiměřeně nízko nebo že mu nebyly přisouzeny proto, že nebylo účelné, nebo že mu vůbec nepřísluší, nýbrž vytýká, že mu měly býti veškeré jeho přihlášené pohledávky za podstatou přikázány plně z nejvyššího podání za pozemkovou parcelu č. 417, zapsanou ve vložce č. 1385 v T. a nikoliv jen v poměrné části k ostatním neprodaným fyzickým součástkám knihovního tělesa, zapsaného v dotčené vložce č. 1385. Odůvodňuje to tím, že prý obdobně jako knihovní věřitelé, jejichž zástavní právo jest zapsáno na celé knihovní vložce č. 1385 v T., může i správce konkursní podstaty žádati plné uspokojení své přednostní pohledávky (§ 80 konk. ř.) z výtěžku za každou jednotlivou fyzickou součástku knihovního tělesa. Nejde tu tedy o útratový rekurs ve smyslu § 528 c. ř. s. a § 78 ex. ř., nýbrž o to, jaká částka má mu býti z nejvyššího podání přikázána (§ 239 ex. ř.). Je proto jeho dovolací rekurs podle § 239, odst. 4, ex. ř. přípustný, ale není důvodný, protože názor dovolacího stěžovatele jest mylný. Již v rozhodnutí č. 6281 Sb. n. s. bylo vysloveno a odůvodněno, že přednostní zákonná zástavní práva jsou zbudována na jiných zásadách nežli knihovní zástavní práva soukromých věřitelů. Nemůže proto věřitel, jemuž přísluší přednostní zákonné zástavní právo, žádati podle § 15, odst. 2, knih. zák. uspokojení celé pohledávky z každé jednotlivé zástavy, nýbrž jen poměrnou částku, která na příslušnou zástavu připadá. To platí obdobně i o přednostních pohledávkách správce konkursní podstaty (§§ 80, 49, 50, 52 konk. ř.), a proto důvodně přikázal rekursní soud z přihlášených pohledávek jen poměrnou část, jež připadá na vydraženou pozemkovou parcelu. Důsledně nepřikázaly nižší soudy vůbec nic na pohledávky účtované pod č. III. a IV., když uznaly, že se vůbec nevztahují na vydraženou pozemkovou parcelu. Dovolací stěžovatel nevytýká, že poměrná částka přikázaná na položky pod I. a II. jest nepřiměřeně nízká, ani že se položky pod III. a IV. vztahují na vydraženou parcelu, a netřeba se proto těmito otázkami zabývat.

Čís. 16420.

Pojem nadržování věřiteli a předpoklady, za nichž možno nadržování odporovati podle odpůrčího řádu mimo konkurs.

Jestliže dlužník poskytne jen některým věřitelům, kterým přísluší proti dlužníku pravá a dospělá pohledávka, její zajištění nebo uspokoi-